

Maatschap Mosae
Vastgoedontwikkeling & Beheer

Voortoets stikstof voor het
nieuwbouwproject aan de Schoolstraat
3 te Klimmen

Rapportnummer R202607-M
6 juli 2026
versie 1.0

Auteur:
Ir. F. Fahner

FF advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus

FF advies. • Kasteel Daelenbroeckstraat 60 • 6043 XR Roermond
www.ferdinandfahner.nl • contact@ferdinandfahner.nl • KvK 63703122

Inhoudsopgave

	<i>Blz.</i>
1. Inleiding	3
2. Kader vergunningverlening stikstof	6
3. Gevolgen voor Natura 2000-gebieden	8
3.1. Instandhoudingsdoelstellingen	8
3.2. Resultaten AERIUS-berekeningen	9
3.3. Evaluatie gevolgen van stikstofdepositie	11
4. Samenvatting, conclusies en vervolgstappen	18
5. Gebruikte literatuur	20
<i>Tabellen</i>	
1. Instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied Geleenbeekdal	8
2. Overzicht van de oppervlakten habitatype en leefgebied per deelgebied van Natura 2000-gebied Geleenbeekdal	9
3. Berekende stikstofdeposities op habitatypen in gebied Geleenbeekdal	10
4. Kenmerken habitatypen waarop stikstofdepositie berekend is	13
<i>Figuren</i>	
1. Het projectgebied geprojecteerd op luchtfoto	3
2. Ligging projectgebied in relatie tot Natura 2000-gebieden in de regio	4
3. Hexagonen waarbinnen toename van stikstofdepositie plaatsvindt op stikstofgevoelige habitatypen van Natura 2000-gebied Geleenbeekdal, deelgebied Hulsbergerbeemden	10
4. Voorkomen van habitatype H9120 binnen het gebied met toename van stikstofdepositie > 0,00 mol N/ha/jr	14
5. Voorkomen van habitatype H9160B binnen het gebied met toename van stikstofdepositie > 0,00 mol N/ha/jr	15
6. Voorkomen van habitatype H91E0C binnen het gebied met toename van stikstofdepositie > 0,00 mol N/ha/jr	16

1. Inleiding

Aanleiding en doelstelling

Maatschap Mosae Vastgoedontwikkeling & Beheer is voornemens om aan de Schoolstraat 3 te Klimmen 8 appartementen, 3 zorgstudio's en 2 grondgebonden woningen te realiseren. Door buro Vandewall Planologisch Advies (2025) is een stikstofberekening uitgevoerd. De locatie van het betreffende projectgebied is op onderstaande figuur 1 weergegeven.

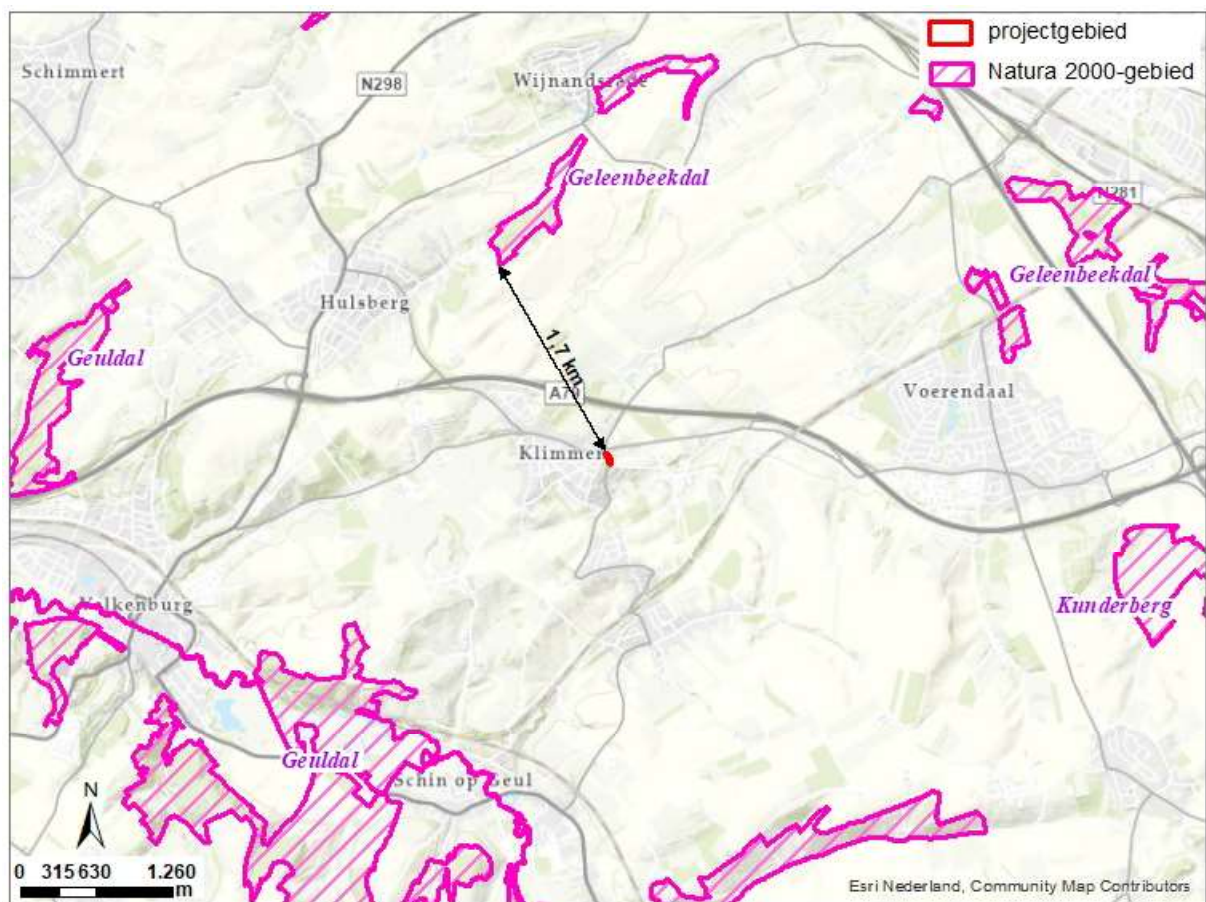
Figuur 1: Het projectgebied geprojecteerd op luchtfoto

Uit de AERIUS-berekeningen is gebleken dat als gevolg van stikstofemissies in de aanleg- en de gebruiksfase deposities $>0,00$ mol N/ha/jr plaatsvinden op stikstofgevoelige habitattypen in het nabijgelegen Natura 2000-gebied Geleenbeekdal.

Met de voorliggende voortoets dient te worden nagegaan of er door die deposities al dan niet significant negatieve gevolgen zijn te verwachten voor de instandhoudingsdoelstellingen.

Ligging en beschrijving Natura 2000-gebied dat beïnvloed wordt

Natura 2000-gebied Geleenbeekdal ligt op minimaal 1,7 km afstand van het projectgebied, zie figuur 2. Er liggen in de wijdere omgeving nog andere Natura 2000-gebieden, te weten het Geuldal en de Kunderberg, maar op deze gebieden worden geen deposities $>0,00$ mol N/ha/jr berekend.

Figuur 2: Ligging projectgebied in relatie tot Natura 2000-gebieden in de regio

Natura 2000-gebied Geleenbeekdal betreft een uitgestrekt natuurgebied in Zuidoost-Limburg, min of meer parallel aan de A76, binnen een gebied van circa 15 bij 5 km (totale oppervlakte is ca. 250 ha), dat uit meerdere 'losse' deelgebieden bestaat. Het deelgebied dat beïnvloed wordt betreft de Hulsbergerbeemden.

Achtergrond

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State hanteert als uitgangspunt dat bij een toename van depositie - ook kleine of tijdelijke - op een met stikstof overbelast gebied onderzocht moet worden of dit significante gevolgen kan

hebben¹. Als blijkt dat significante gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, moet een passende beoordeling worden uitgevoerd (zie hoofdstuk 2). De beoordeling of de berekende depositie wel of geen significant negatieve gevolgen kan hebben wordt in de voorliggende ecologische voortoets gegeven.

Inhoud rapport

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op het toetsingskader. Daarna worden in hoofdstuk 3 de resultaten van de AERIUS-berekening toegelicht en wordt ingegaan op de gevolgen. Maar eerst komen in dat hoofdstuk de instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) aan bod. In hoofdstuk 4 wordt een conclusie gegeven waarna een beschrijving volgt van eventueel benodigde vervolgstappen.

¹ ABRvS 22 april 2020, ECLI:NL:RVS:202:1125, r.o. 32.4

2. Kader vergunningverlening stikstof

De Wet natuurbescherming is per 1 januari 2024 opgegaan in de Omgevingswet. De Omgevingswet behelst op dit punt geen inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de Wet natuurbescherming.

Als een project wordt uitgevoerd nabij een Natura 2000 gebied (voor stikstof geldt een afstand van 25 km²), dan moet op grond van artikel 11.6 lid 2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) worden beoordeeld of sprake kan zijn van significante gevolgen. Dit heet de voortoets.

Als significante gevolgen op voorhand zijn uit te sluiten, dan is geen vergunning vereist. Dit is voor stikstof het geval indien er volgens de stikstofberekeningen vrijwel geen toename van stikstofdepositie plaatsvindt naar aanleiding van het te realiseren project. Bij de vraag of sprake is van een stikstoftoename, mag in de voortoets rekening worden gehouden met de effecten van interne saldering. Dit betekent dat wanneer ten gevolge van interne saldering geen significante stikstoftoename optreedt er geen natuurvergunning nodig is. Dit laatste volgt uit een uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak d.d. 20 januari 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:71). Deze uitspraak is onder de Omgevingswet nog steeds relevant omdat de wet op dit punt niet is gewijzigd. Echter, in haar uitspraak van 18 december 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:4923) heeft de Afdeling de voornoemde uitspraak genuanceerd en bepaald dat niet zonder meer met niet (meer) benutte emissieruimte intern gesaldeerde kan worden. In de voortoets mag, anders dan voorheen, voor de beoordeling of significante gevolgen zijn uitgesloten, geen vergelijking worden gemaakt van de gevolgen van het toegestane project in de referentiesituatie en de gevolgen van het project na wijziging. In de voortoets moeten de gevolgen van het project op zichzelf worden beoordeeld.

Significante effecten

In beginsel wordt uitgegaan van de definitie van significantie, zoals die door het Steunpunt Natura 2000 (Steunpunt Natura-2000, 2010) is geformuleerd: *‘Een significant negatief effect is een wezenlijke verslechtering van de kwaliteit en/of vermindering van de omvang van een habitatype zoals bedoeld in het instandhoudingsdoel ten gevolge van menselijk handelen, afhankelijk van de staat van instandhouding en de trends en natuurlijke fluctuaties in omvang/kwaliteit van habitatypes dan wel populatie-omvang van soorten’.*

² AbRvS 5 april 2023, ECLI:NL;RVS:2023:1299

Indien niet op voorhand kan worden uitgesloten dat mogelijk significante gevolgen optreden, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd om in beeld te brengen of daadwerkelijk sprake is van significante gevolgen. In een passende beoordeling mogen wel mitigerende maatregelen (zoals interne en externe saldering) betrokken worden. De vergunning kan worden verleend indien - eventueel met toepassing van deze mitigerende maatregelen - de voorgenomen activiteit de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten. Als uit de Passende Beoordeling blijkt dat significante gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, kan een vergunning enkel worden verleend indien de ADC-toets succesvol wordt doorlopen:

- a. er zijn geen alternatieve oplossingen;
- b. het project is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang;
- c. er worden afdoende compenserende maatregelen getroffen.

Toetsingskader buurlanden

Nederland heeft met Duitsland en met België overlegd over de wijze waarop de bevoegde gezagen bij de beoordeling van aanvragen van toestemmingsbesluiten de gevolgen toetsen van activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken op buitenlandse Natura 2000-gebieden. Nederland zal voor de toetsing van activiteiten die in Nederland plaatsvinden met gevolgen voor Natura 2000-gebieden in Duitsland of België dezelfde toetsingskaders hanteren als Duitsland en België zelf. Bij het onderhavige project vinden geen deposities op buitenlandse Natura 2000-gebieden plaats.

3. Gevolgen voor Natura 2000-gebieden

3.1. Instandhoudingsdoelstellingen

Er worden extra stikstofdeposities berekend voor Natura 2000-gebied Geleenbeekdal.

In onderstaande tabel 1 zijn de instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) beknopt weergegeven. Voor het Geleenbeekdal zijn IHD's geformuleerd voor 5 habitattypen - waarvan 1 prioritair type (H91E0C) - en 3 habitatsoorten. De prioritaire status houdt in dat voor dit type een bijzondere verantwoordelijkheid geldt, omdat een belangrijk deel van het natuurlijk verspreidingsgebied in het betreffende gebied ligt (artikel 1 Habitatrichtlijn).

Tabel 1: Instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied Geleenbeekdal (bron: Provincie Limburg 2020, 2024)

Type			Doelstelling**)	
code	omschrijving*)	oppervlakte (ha)	oppervlakte	kwaliteit
HABITATTYPEN				
H6430	Ruigten en zomen, moerasspirea	2,8	=	=
H7230	Kalkmoerassen	1,0	>	>
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	25,4	=	=
H9160B	Eiken-haagbeukenbossen	16,9	=	>
H91E0C	*Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	79,5	>	>
HABITATSOORTEN				
H1014	Nauwe korfslak	3,2	=	=
H1016	Zeggekorfslak	38,5	=	>
H1083	Vliegend hert	53,7	=	=
Toelichting • *) prioritair type is met een * aangeduid • **) doelstelling: > uitbreiding/verbetering, = behoud; bij habitatsoorten gaat het om de oppervlakte en kwaliteit van het leefgebied				

Zoals in hoofdstuk 1 aangegeven, bestaat Natura 2000-gebied Geleenbeekdal uit meerdere deelgebieden. In onderstaande tabel 2 is een overzicht gegeven van de deelgebieden en is aangegeven hoe groot elk deelgebied is en welke oppervlakte van elk (stikstofgevoelig³) habitattype en van de leefgebieden er van welke

³ In de NDA wordt aangegeven dat type H6430A Ruigten en zomen, moerasspirea niet stikstofgevoelig is (pag. 15)

habitatsoort aanwezig is. Door het onderhavige project wordt 1 van de 11 deelgebieden beïnvloed, namelijk deelgebied Hulsbergerbeemden in het zuidwesten van het Natura 2000-gebied.

Tabel 2: Overzicht van de oppervlakten habitattypen en leefgebied per deelgebied van Natura 2000-gebied Geleenbeekdal (bron: Provincie Limburg 2020)

Naam deelgebied	Opp. Totaal (ha)	Opp. H7230 (ha)	Opp. H9120 (ha)	Opp. H9160B (ha)	Opp. H91E0C (ha)	Opp. LG H1014 (ha)	Opp. LG H1016 (ha)	Opp. LG H1083 (ha)
Stammenderbos	30,6		12,5	3,4	2,9			
Opgebroek	5,9				5,3		5,8	5,9
Leeuw	7,4				4,2		1,7	
Kathagerbroek	35,4	0,9			17,3		15,7	
Platsbeek	24,3			0,3	12,5	3,2	5,4	21,9
Hellebroek	10,5				3,1		1,5	
Hulsbergerbeemden	34,3		1,3	2,9	7,4		3,1	19,0
Weustenrade	4,9	0,1			0,5		0,5	
Cortenbacherbos	10,8				7,8			
Ten Esschen en Terworm	59,4			1,7	18,5		4,8	6,9
Imstenraderbos	29,9		11,6	8,6				
Totaal	253,4	1,0	25,4	16,9	79,5	3,2	38,5	53,7

3.2. Resultaten AERIUS-berekeningen

Berekende stikstofdeposities

De met het project gepaard gaande stikstofdeposities zijn in het overzicht van onderstaande tabel 3 samengevat. Er zijn alleen deposities >0,00 mol N/ha/jr berekend voor de aanlegfase, jaar 2025. In jaar 2026 van de aanlegfase en in de gebruiksfase zijn er geen deposities >0,00 mol N/ha/jr.

De deposities zijn maximaal 0,01 mol N/ha/jr en deze worden berekend voor in totaal 3 habitattypen.

Tabel 3: Berekende stikstofdeposities op habitattypen in gebied Geleenbeekdal

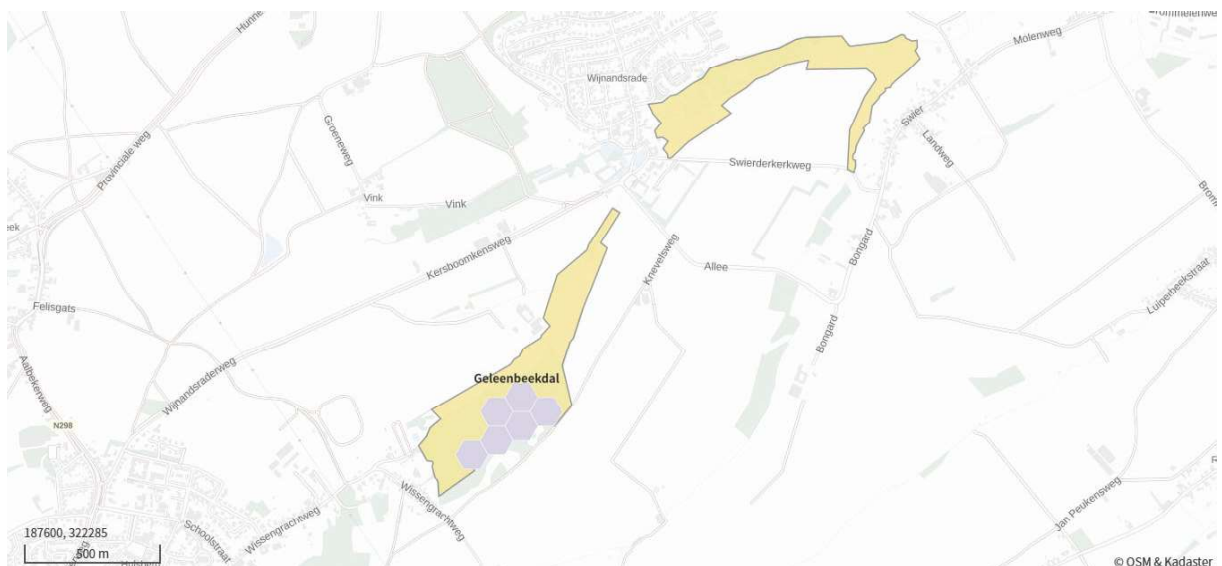
Habitatype			Toename N-depositie	
code	omschrijving	KDW*)	oppervlak (**)	hoogste depositie
			ha	N/ha/jr
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	1.071/1.429***)	0,12	0,01
H9160B	Eiken-haagbeukenbossen (heuvelland)	1.429	2,27	0,01
H91E0C	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	1.857	0,58	0,01

*) Kritische Depositiewaarde in mol N/ha/jr (waarden zoals weergegeven in AERIUS Calculator); met een kleurarcering is de gevoeligheid volgens de classificatie in Van Dobben et al. (2012) aangegeven: rood = zeer gevoelig (<1.400), geel = gevoelig (tussen 1.400 en 2.400)

**) respectievelijk totale oppervlakte binnen het Natura 2000-gebied en de oppervlakte binnen deelgebied Hulsbergerbeemden, vergelijk tabel 2

***) respectievelijk de waarde in AERIUS Calculator en volgens Van Dobben et al. (2012); in 2023 zijn KDW's van een aantal typen herzien (Marra et al. 2023), waardoor bijvoorbeeld type H9120 van de klasse 'gevoelig' in de klasse 'zeer gevoelig' is terecht gekomen

In onderstaande figuur 3 zijn de resultaten visueel weergegeven, waarbij de hexagonen in beeld zijn gebracht waar een stikstofdepositie wordt berekend vanwege het project. Er worden deposities berekend voor in totaal 6 hexagonen (6 ha) in jaar 2025 van de aanlegfase, in deelgebied Hulsbergerbeemden, dat ook weer uit 2 losse deelgebieden bestaat. Alleen het zuidelijke deelgebied wordt beïnvloed.

Figuur 3: Hexagonen (licht paars) waarbinnen toename van stikstofdepositie plaatsvindt op stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebied Geleenbeekdal, deelgebied Hulsbergerbeemden (bron: AERIUS Calculator)

Ligging van de habitattypen en mate van overbelasting

In de figuren in par. 3.3 is de ligging van de habitattypen die beïnvloed worden, gedetailleerd weergegeven en is per habitatype te zien waar depositietoename plaatsvindt en tevens is de achtergronddepositiewaarde (ADW) weergegeven, waaruit de mate van overbelasting is af te leiden.

3.3. Evaluatie gevolgen van stikstofdepositie

Hieronder wordt voor elk van de 3 habitattypen die beïnvloed worden een beoordeling van de gevolgen voor de IHD's gegeven, eerst zullen enkele algemene overwegingen gegeven worden.

Algemene overwegingen

Voor geringe depositietoenames kunnen in het algemeen de volgende nuanceringen worden gegeven:

- a. Op basis van wetenschappelijk onderzoek zijn er geen aantoonbare verschillen in de kwaliteit van een habitat aangetoond, veroorzaakt door deposities kleiner dan 1 kilogram stikstof per hectare per jaar. Deze hoeveelheid staat ongeveer gelijk aan een depositie van 70 mol N/ha/jr. Onderzoek geeft dan ook aan dat de kritische depositiewaarde met een onzekerheidsmarge van 70 mol N/ha/jaar moeten worden gehanteerd (Van Dobben et al. 2012).
- b. Gevolgen van een geringe en tijdelijk stikstofdepositie voor de biomassa zijn min of meer verwaarloosbaar en kunnen niet leiden tot wijzigingen in de concurrentieverhouding tussen planten. Een (eenmalige) depositie van 0,01 mol N/ha komt overeen met een stikstofgift van 0,14 gram N/ha. Er van uitgaande dat de helft hiervan daadwerkelijk wordt benut (en de andere helft uitspoelt), leidt deze stikstofgift tot een aanwas van de vegetatie van $0,07 / 0,2 = 0,35$ gram biomassa/ha (voor de aangroei van 1 gram heeft een plant ongeveer 0,2 gram stikstof nodig; Ter Steege 1996). Deze toename valt in het niet ten opzichte van de productie van natuurlijke habitattypen, die uiteen loopt tussen 2.000 en 6.000 kg droge stof/ha/jr en waarvoor 30 tot 90 kg N/ha/jr nodig is, overeenkomend met circa 2.150 tot 6.400 mol N/ha/jr (Tolkamp et al. 2006). Dit betreft de totale aanvoer van stikstof, dus ook vanuit bronnen naast atmosferische depositie zoals grond- en oppervlaktewater, nalevering uit de bodem, mineralisatie van organisch materiaal en natuurlijke bemesting. Een depositie van 0,01 mol N/ha/jaar komt daarmee overeen met circa 0,00015% - 0,00046% van de jaarlijkse benodigde stikstof van natuurlijke habitattypen. Ook wanneer deze dosis volledig ter beschikking komt aan de vegetatie, zal dit niet leiden tot meetbare veranderingen in groeisnelheid van individuele planten, en

daarmee tot veranderingen in concurrentiepositie en ook geen veranderingen in de verhouding waarmee individuele soorten in de vegetatie voorkomen. Hieruit volgt dat een dergelijke extreem kleine stikstofdepositietoename de kwaliteit van habitattypen en leefgebieden niet meetbaar kan aantasten.

- c. Op alle Natura 2000-gebieden in Nederland vindt als gevolg van natuurlijke en door mensen beïnvloede oorzaken depositie van stikstofdepositie plaats. Deze achtergronddepositie varieert tussen ca. 1.000 en 1.855 mol N/ha/jaar, afhankelijk van de locatie. Deze deposities vinden al gedurende decennia permanent plaats, zij het dat ze in de afgelopen decennia aanzienlijk gedaald zijn (bijvoorbeeld tussen 2005 en 2022 met circa 20%). Op basis van Aerius Monitor is voor het onderhavige Natura 2000-gebied Geleenbeekdal ook een dalende trend voorzien (periode 2020 - 2030), waardoor voor bijvoorbeeld habitatype H9160B het percentage oppervlakte met overbelasting is gedaald van 65% naar 40% (Provincie Limburg 2024). De berekende geringe toename valt geheel weg tegen de geleidelijke afname van de achtergronddepositiewaarde.
- d. Naast deze langjarige trend, waarbij de emissies en achtergronddepositie dalen, variëren de achtergronddeposities op een specifieke locatie ook van jaar tot jaar, als gevolg van jaarlijkse verschillen in weersomstandigheden (temperatuur, windrichting en hoeveelheid neerslag). Deze verschillen kunnen leiden tot jaarlijkse variaties in de depositie in de orde van grootte van 10%, dus 100 tot 186 mol N/ha/jaar (Marra et al. 2024). De berekende extra stikstofdepositie van maximaal 0,01 mol/ha/jaar is dan slechts 0,005 à 0,010% van de natuurlijke fluctuaties in de achtergronddepositie en daarmee in feite verwaarloosbaar en niet relevant.
- e. Een tijdelijke of permanente toename van slechts enkele honderdsten van molen N/ha/jaar stikstofdepositie, ook als de kritische depositiewaarde (KDW) wordt overschreven, leidt niet per definitie tot een ecologisch effect, laat staan significante gevolgen. Ecologische effecten gaan over aantasting van de kwaliteit van een habitatype of afname van oppervlakte. Het gaat in alle gevallen om concreet waarneembare veranderingen zoals verandering van de soortensamenstelling van de vegetatie, biomassa (structuur), zuurgraad van de bodem of stikstofbeschikbaarheid in de bodem. Als ecologische effecten kunnen worden uitgesloten, kunnen er geen significant negatieve gevolgen optreden voor de instandhoudingsdoelstellingen (uitbreiding oppervlak, behoud kwaliteit; Uitspraak 202105591/1/R1, Raad van State, 2022).
- f. De ecologische effecten van gereduceerde stikstof (NHx), oftewel ammoniak, zijn veel groter dan die van geoxideerde stikstof (NOx). Dit geldt voor de direct toxische effecten, verzuring en vermeting en is ook te zien in de effecten op vegetaties. De uitstoot van NOx is van minder belang voor de ecologische IHD's

uit de habitatrichtlijn. Al decennia maakt gereduceerde stikstof meer dan 70 procent uit van de totale stikstofdepositie in de natuur (Van den Burg et al. 2019). Het onderhavige project leidt tot depositie van NO_x, maar nauwelijks tot toename van NH_x.

- g. In (bijna) overbelaste delen van habitattypen kan een toename van 0,01 mol N/ha/jaar gedurende één, of maximaal twee jaar, niet leiden tot significant negatieve gevolgen (Uitspraak 202106637/1/R4, Raad van State, 2022).
- h. Tenslotte wordt in de zogenaamde ‘Porthos uitspraak’ van de Raad van State (16 augustus 2023) betoogd dat kleine tijdelijke hoeveelheden stikstof⁴ niet per definitie tot een significante verslechtering zullen leiden. Omvang en duur van de depositie spelen een belangrijke rol.

Beoordeling depositie per habitatype

In onderstaande tabel 4 zijn gegevens over de habitattypen en de depositie samengevat voor Natura 2000-gebied Geleenbeekdal. Verder is de trend weergegeven, ontleend aan de voor het betrokken Natura 2000-gebied opgestelde natuurdoelanalyse (NDA; Provincie Limburg 2024). Voor de onderstaande beoordeling is ook gebruik gemaakt van de informatie in de NDA.

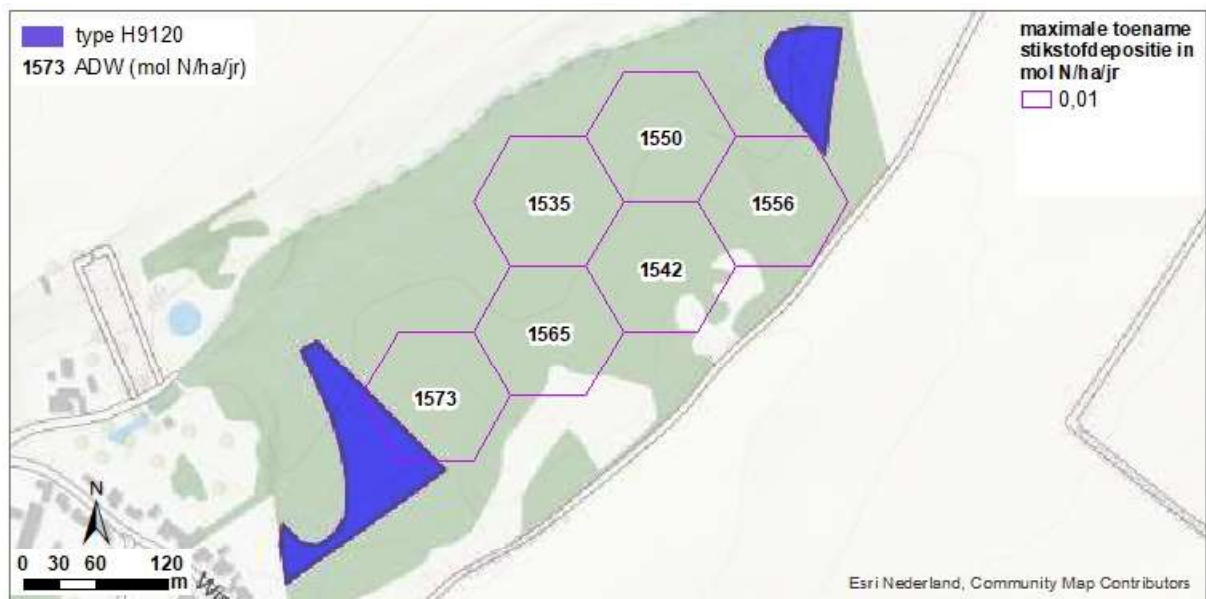
Tabel 4: Kenmerken habitattypen waarop stikstofdepositie berekend is

Habitatype					Depositietoename		
code	KDW	opp (ha)	doel *)	trend **)	max	maximale opp beïnvloed (ha / %)***)	overschrijding KDW (absoluut en procentueel)
H9120	1.071	25,4	= / =	= / =	0,01	0,12 / 0,5% (9,2%)	485 - 502 / 45,3 - 46,9%
H9160B	1.429	16,9	= / >	+ / -	0,01	2,27 / 13,4% (78,3%)	106 - 136 / 7,4 - 9,5%
H91E0C	1.859	79,5	> / >	= / =	0,01	0,58 / 0,7% (7,8%)	-322/ -307 / 0 - 0%
*) IHD doel/kwaliteit, zie tabel 1							
**) trend in de oppervlakte resp. kwaliteit (volgens NDA), + positief, - negatief, = stabiel, ? onbekend							
***) tussen haakjes het aandeel van het type binnen deelgebied Hulsbergerbeemden							

H9120 Beuken-eikenbossen met hulst

De KDW voor dit type is door Van Dobben et al. (2012) vastgesteld op 1.429 mol N/ha/jr, maar recent fors verlaagd tot de waarde 1.071 mol N/ha/jr (Marra et al. 2023). Het voorkomen van het type binnen het gebied dat beïnvloed wordt, is in figuur 4 weergegeven.

⁴ bij het betreffende project zijn er tijdelijke deposities tot maximaal 0,57 mol N/ha/jr, gedurende een periode van 2 jaar

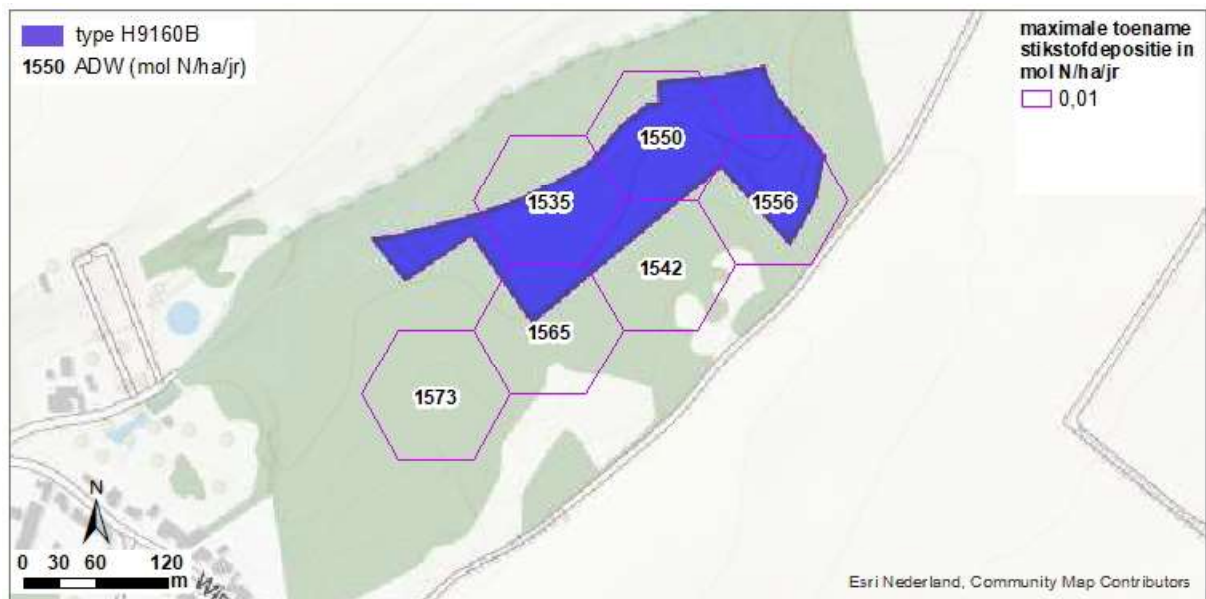
Figuur 4: Voorkomen van habitattype H9120 binnen het gebied met toename van stikstofdepositie > 0,00 mol N/ha/jr

De depositietoename bedraagt maximaal 0,01 mol N/ha/jr in beide jaren en de overschrijding van de KDW is 45,3 à 46,9% binnen de hexagonen met toename, zie tabel 4. Het gaat om 2 hexagonen, waarbinnen de ADW varieert tussen 1.556 en 1.573 mol N/ha/jr. Binnen de Hulsbergerbeemden komt 1,3 ha (5,1%) van habitattype H9120 in Natura 2000-gebied Geleenbeekdal voor, vergelijk tabel 2. De toename over 0,5% van de oppervlakte, waar dit type voorkomt is verwaarloosbaar ten opzichte van de ruimtelijke variatie in de ADW (>15 mol N/ha/jr).

De prognose, gegeven in het NDA, is dat in 2030 nog op ca. 80% van de oppervlakte sprake zal zijn van (matige) overbelasting. Het betreft namelijk een zeer gevoelig type in een gebied waar de ADW hoog is. Door het project zal de verwachte verbetering niet in negatieve zin worden beïnvloed, gezien de geringe toename en de trend wordt verder ook als stabiel gekarakteriseerd. Daarnaast is de toename zodanig gering dat dit in geen geval kan leiden tot verandering in de concurrentieverhouding tussen soorten, daarmee kan ecologisch gezien geen sprake zijn van een significant negatief effect. Tenslotte vormt stikstofdepositie niet de enige drukfactor, de verzuuring als gevolg van runoff van oppervlakkig afstromend hemelwater van het aangrenzende landbouwgebied is evenzeer een belangrijk knelpunt. De conclusie is dat er ecologisch gezien geen sprake kan zijn van een significant negatief effect vanwege het project voor habitattype H9120.

H9160B Eiken-haagbeukenbossen (heuvelland)

De KDW voor dit type is door Van Dobben et al. (2012) bepaald op 1.429 mol N/ha/jr en niet verlaagd, zoals voor type H9120 wel het geval is (zie boven). Het doel voor dit type is behoud van de oppervlakte en verbetering van de kwaliteit. Het voorkomen van type H9160B in het gebied dat beïnvloed wordt door het project is in figuur 5 weergegeven.

Figuur 5: Voorkomen van habitattype H9160B binnen het gebied met toename van stikstofdepositie > 0,00 mol N/ha/jr

Binnen de Hulsbergerbeemden komt 2,9 ha (17,2%) van de totale oppervlakte van habitattype H9160B binnen het Geleenbeekdal voor, zie tabel 2.

De depositietoename bedraagt voor dit type maximaal 0,01 mol N/ha/jr. De overschrijding van de KDW bedraagt 7,4 à 9,5% over een oppervlakte van 2,27 ha, dat is op 13,4% van de totale oppervlakte van dit type binnen het Natura 2000-gebied en 78,2% van de totale oppervlakte binnen deelgebied Hulsbergerbeemden.

Voor dit habitattype wordt in de NDA als prognose gegeven dat in 2030 nog ongeveer 40% van de oppervlakte overbelast is, tegen ongeveer 70% overschrijding in 2020. Er is derhalve sprake van een positieve trend en de geringe depositietoename als gevolg van het project valt geheel weg tegen deze afname en kan dan ook geen significant negatieve gevolgen hebben. Voor dit habitattype is als doel wel een verbetering opgenomen voor wat betreft de kwaliteit, maar geen uitbreiding van de oppervlakte, de trend qua oppervlakte is positief, zie tabel 4. Een tijdelijke, geringe toename van 0,01 mol N/ha/jr kan niet leiden tot processen van verzuring en vermessing, zie ook de algemene overwegingen. Dus is afname van

het areaal vanwege het projectgebied niet aan de orde. Significant negatieve effecten vanwege het project voor type H9160B kunnen daarom met zekerheid worden uitgesloten.

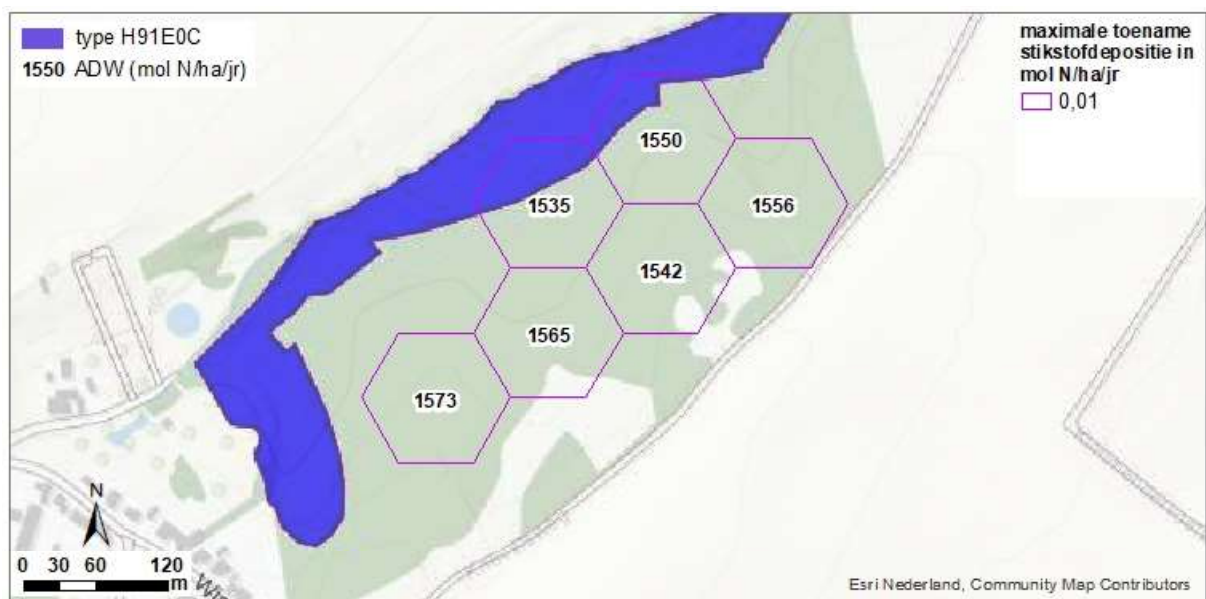
H91E0C Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)

De KDW voor dit type bedraagt 1.857 mol N/ha/jr en daarmee is dit type het minst gevoelige type binnen het Natura 2000-gebied. Het voorkomen van dit type binnen het gebied met stikstofdepositietoename wordt weergegeven in figuur 6. Binnen de Hulsbergerbeemden komt een relatief gering aandeel (9,3%) van habitattype H91E0C binnen het Geleenbeekdal voor, zie tabel 2.

Het doel voor dit type is behoud van de oppervlakte en verbetering van de kwaliteit.

Natura 2000-gebied Geleenbeekdal levert een grote bijdrage aan de landelijke doelstelling voor het habitattype H91E0C Vochtige alluviale bossen, subtype beekbegeleidende bossen. Het totaal areaal binnen het Geleenbeekdal bedraagt naar schatting 5% van de landelijke oppervlakte aan dit subtype. Dit habitattype vormt daarnaast een belangrijke biotoop voor de zeggekorfslak (H1016), waarvoor eveneens een IHD is opgenomen (zie tabel 1).

In figuur 6 is het voorkomen van type H91E0C weergegeven binnen het gebied dat door het project beïnvloed wordt.

Figuur 6: Voorkomen van habitattype H91E0C binnen het gebied met toename van stikstofdepositie > 0,00 mol N/ha/jr

Uit figuur 6, maar ook al uit tabel 4, blijkt het volgende. In de 2 hexagonen, waar dit type voorkomt en waar een depositietoename is berekend, geldt dat er geen sprake is van overbelasting of bijna overbelasting⁵. Negatieve gevolgen vanwege het project, waarbij de tijdelijke depositietoename 0,01 mol N/ha/jr bedraagt, zijn daarom op voorhand uit te sluiten.

Habitatsoorten

Wat de habitatsoorten van Natura 2000-gebied Geleenbeekdal betreft - H1014 Nauwe korfslak, H1016 Zeggekorfslak en H1083 Vliegend hert - in de NDA wordt van de laatstgenoemde soort aangegeven dat deze niet stikstofgevoelig is. Deze soort kan in deze voortoets daarom buiten beschouwing worden gelaten. De habitatsoort H1014 Nauwe korfslak komt blijkens tabel 2 (par. 3.1) niet in deelgebied Hulsbergerbeemden voor, maar wel de soort H1016 Zeggekorfslak. Voor deze soort geldt dat de geringe, tijdelijke, stikstofdepositie niet kan leiden tot wijzigingen in de vegetatiesamenstelling en de vochthuishouding, factoren die bepalend zijn voor het voorkomen van de soort. Daarom kunnen significant negatieve effecten vanwege het project op de zeggekorfslak worden uitgesloten.

⁵ als de depositie > KDW - 70, spreekt men van bijna overbelasting, in dit geval > 1.859 - 70 = 1.789 mol N/ha/jr

4. Samenvatting, conclusies en vervolgstappen

Samenvatting betreffende betrokken habitattypen en -soorten

Op grond van artikel 11.6 lid van het Besluit activiteiten leefomgeving is een voortoets opgesteld voor het voorgenomen nieuwbouwproject aan de Schoolstraat te Klimmen.

Voor de habitattypen van Natura 2000-gebied Geleenbeekdal, waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd, is in deze voortoets nagegaan of er sprake kan zijn van significant negatieve gevolgen van het voornemen.

Uit AERIUS-berekeningen blijkt namelijk dat er overschrijdingen van de grenswaarde 0,00 mol N/ha/jr berekend worden voor 3 stikstofgevoelige habitattypen in dit Natura 2000-gebied, deelgebied Hulsbergerbeemden, namelijk in jaar 2025 van de aanlegfase, met een maximale toename van stikstofdepositie van 0,01 mol N/ha/jr:

- H9120 Beuken-eikenbossen met hulst op 0,12 ha (0,5%);
- H9160B Eiken-haagbeukenbossen (heuvelland) op 2,27 ha (13,4%);
- H91E0C Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen) op 0,58 ha (0,7%).

In jaar 2026 van de aanlegfase en in de gebruiksfase worden geen deposities > 0,00 mol N/ha/jr berekend.

Tevens is gekeken naar de mogelijk negatieve gevolgen voor het leefgebied van de habitatsoorten H1014 Nauwe korfslak, H1016 Zeggekorfslak en H1083 Vliegend hert.

Conclusies ten aanzien van de ecologische gevolgen

Voor 1 type, namelijk habitatype H91E0C geldt dat er binnen het gebied waarvoor een stikstofdepositietoename wordt berekend, geen sprake is van (bijna) overbelasting door stikstof. Daarom is toetsing voor dit type feitelijk niet nodig. Van de 3 genoemde soorten geldt het vliegend hert niet als stikstofgevoelig en de nauwe korfslak komt niet voor in deelgebied Hulsbergerbeemden.

Voor de 2 habitattypen H9120 en H9160B en de zeggekorfslak geldt dat de geringe toename van stikstofdepositie ecologisch gezien geen negatief effect kan hebben. De geringe toename kan niet leiden tot veranderingen in de vegetatiesamenstelling en ook valt deze geheel weg tegen de geleidelijke afname van de achtergronddepositiewaarde, waarvoor in de natuurdoelanalyses van de onderhavige Natura 2000-gebieden (Provincie Limburg 2024) trends zijn bepaald.

Benodigde vervolgstappen

Omdat significant negatieve effecten met zekerheid kunnen worden uitgesloten, is er geen vergunning nodig en hoeft er geen passende beoordeling te worden opgesteld. Verdere vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig.

5. Gebruikte literatuur

Burg, A. van den, H. Siebel, R. Bobbink & I. Borkent. 2019. *Einde van het PAS. Nu inzetten op winst voor natuur!* In: Vakblad natuur bos landschap 2019(158):4-8.

Dobben, H.F., R. Bobbink, D. Bal & A. van Hinsberg. 2012. *Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura 2000*. Alterra-rapport 2397. Alterra Wageningen UR, Wageningen.

Hoogerbrugge R. et al. 2020. *Grootschalige concentratie - en depositiekaarten Nederland Rapportage 2020*, RIVM-rapport 2020-0091.

Marra, W.A., S.B. Hazelhorst, S. Jonkers, J.M. Schram, G.J.C. Stolwijk, T.N.P. Nguyen, K.M.F. Brandt, L.A. de Jongh. 2023. *Actualisatie AERIUS Calculator en Monitor 2023*. RIVM-briefrapport 2023-0280. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven.

Marra, W.A., S.B. Hazelhorst, L.A. de Jongh, R.J. Wichink Kruit, J.K. Schram & K.M.F. Brandt. 2024. *Monitor stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden 2024*. RIVM-rapport 2024-0076. RIVM, Bilthoven

Provincie Limburg. 2020. *Hoofdrapport Natura 2000-plan 2020-2026 definitief. Geleenbeekdal (154)*. December 2020, Maastricht.

Provincie Limburg. 2024. *Natuurdoelanalyse 1.1 N2000 Geleenbeekdal (154)*. Oktober 2024, Maastricht.

Steege, M.W. ter. 1996. *Regulation of nitrate uptake in a whole plant perspective: Changes in influx and efflux of nitrate in spinach*. Doctor of Philosophy, University of Groningen, Groningen.

Tolkamp, G.W., C.A. van den Berg, G.J. Nabuurs & A.F. Oltshoorn. 2006. *Kwantificering van beschikbare biomassa voor bio-energie uit Staatsbosbeheerterreinen*. Alterra-rapport 1380. Alterra, Wageningen.

Vandewall Planologisch Advies. 2025. *AERIUS-berekening Realisatie acht appartementen, drie zorgstudio's en twee grondgebonden woningen aan de Schoolstraat te Klimmen*. Datum: 4 december 2025.